

Rutin vid misstanke om/förekomst av kränkande behandling

Denna rutin avser att beskriva processer för hur Produktionsförvaltningens utbildningsverksamheter ska agera i fall när kränkande behandling av något slag misstänks eller konstateras. Alla barn och elever har rätt att uppleva trygghet i de pedagogiska verksamheter de deltar i. Skollagen 2010:800, läroplanerna och Skolverkets allmänna råd formulerar tydliga mål och ansvarsområden för utbildningsverksamheternas personal, både när det gäller att arbeta förebyggande mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, och för hur upptäckt förekomst av kränkningar ska åtgärdas och följas upp.

Enheternas Likabehandlingsplaner och Planer mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier tydliggör varje enhets förebyggande arbete. Dessa ger också uttryck för enhetens handlingsberedskap när fall av kränkande behandling anmäls, samt preciserar vilken funktion på enheten som ansvarar för olika moment i hanteringen.

Denna rutin syftar till att komplettera enheternas planer och styra det övergripande arbetet kring kränkande behandling, så att likvärdighet i hanteringen mellan enheter säkras och huvudmannens ansvar för enskilda barns och elevers välmående kan fyllas. Med ett gemensamt övergripande arbetssätt ges också möjligheter för lärande och kvalitetsutveckling inom hela utbildningsområdet.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling (Skollag 2010:800, 6 kap, 10 §)

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.”

Arbetsgång vid misstanke om kränkande behandling

1. Anmälan – Blankett

Personal på förskolan/skolan ska så snart som kännedom fås om att ett barn/en elev upplever sig vara utsatt för kränkande behandling dokumentera anmälan genom att fylla i en blankett¹ (som lämnas till förskolechef/rektor för underskrift). Förskolechef/rektor skickar anmälan till verksamhetschef för utbildning på Produktionsförvaltningen. Anmälan om kränkande behandling kan även göras av elev och/eller vårdnadshavare. Varje enhet ska informera elever och vårdnadshavare om att blankett för anmälan finns via <http://www.osteraker.se/> och/eller se till att pappersblanketter finns tillgängliga.

2. Utredning

Huvudmannens ansvar för utredning av anmälningar om kränkande behandling har delegerats² från Produktionsstyrelsen till förskolechef/rektor. Förskolechef/rektor ansvarar för att förskolan/skolan skyndsamt gör en utredning. Utredningen dokumenteras på blanketten

¹ Blankett finns tillgänglig via [Inomskärs](#) och via <http://www.osteraker.se/>. Varje enhet kan tillhandahålla blanketten i pappersformat.

² PS delegationsordning, Dnr 2015/0067-002, reviderad 2015-08-27, punkt:4.9. – 4.11.

"Utredning med anledning av kränkande behandling". En kopia på de utredningar som resulterat i handlingsplan lämnas till Produktionsförvaltningen.

Under utredningen ska händelseförloppet beskrivas ingående. Såväl den utsattas perspektiv som övriga inblandades syn ska dokumenteras skriftligt, inklusive namn på de involverade. Vårdnadshavare ska ges möjlighet till insyn/delaktighet under utredningens gång. En utredning som visar att kränkande behandling i någon form förekommit ska resultera i en handlingsplan för att avhjälpa problemet och förebygga nya kränkningar.

En anmälan som efter utredning *inte* leder till vidare åtgärder måste stämmas av inom 14 dagar. Först efter avstämningen kan ärendet avslutas. Utredning som resulterar i slutsatsen att kränkande behandling *inte* förekommit dokumenteras på enheten. En sammanställning över samtliga fall görs årligen och rapporteras till förvaltningen i juni.

3. Upprätta handlingsplan om kränkning konstateras

Om anmälan leder till vidare åtgärder, upprättas en Handlingsplan (blankett). Handlingsplanen följs upp och utvärderas tillsammans med den utsatta och/eller vårdnadshavare, minst en gång. Vid behov görs detta flera gånger, tills barn/elev/vårdnadshavare och personal ser att situationen för den utsatta förbättrats och barnets/elevens trygghet har återupprättats. Uppföljning görs i blankettmallen och underlaget signeras av såväl förskolechef/rektor som vårdnadshavare och elev. Aktuell enhet behåller handlingsplanen.

4. Skicka kopia till Huvudmannen

Kopior på utredning och handlingsplan förmedlas till Produktionsförvaltningen (verksamhetschefer för utbildning) snarast när kränkande behandling har *konstaterats och handlingsplan upprättats*. När denna förmedling sker maskeras namn på barn/elever (ex ersätts med initialer).

Om vårdnadshavare eller elev kräver skadestånd enligt Skollagen 2010:800, 6 kap, 12 §, ligger bevisbördan, enligt 14 §, på huvudmannen. Dokumentation under hela processen är därmed central. Vårdnadshavares delaktighet och insyn i arbetet är viktigt och ska dokumenteras, genom vårdnadshavares underskrift på dokumentet.

5. Huvudmannens uppföljning

För att säkerställa barns och elevers rätt till trygghet och likvärdig behandling ska huvudmannen följa upp anmälningar. Produktionsförvaltningens centrala administration gör terminsvisa sammanställningar av inkomna anmälningar sorterade på enhet, vilka redovisas för Produktionsstyrelsen. Dessa sammanställningar utgör också underlag i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och används för gemensamt lärande och utvecklingsarbete i chefsgrupperna (förskolechefer och rektorer), så att förekomsten av kränkande behandling kan minskas vid alla enheter och alla barns/elevs upplevelse trygghet och trivsel kan öka i förskolor och skolor. Beställarnämndens enkätundersökning riktad till elever och vårdnadshavare utgör ytterligare underlag i detta gemensamma arbete.